

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Od roku 2005 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrołęce sporządza sprawozdania o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach w oparciu o dokument „Definicje przypadków chorób zakaźnych” opracowany w Zakładzie Epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny w celu ujednoczenia zgłaszalności i zapewnienia porównywalności danych.

Postępowanie w przypadku podejrzenia lub rozpoznania choroby zakaźnej lub zakażenia oraz w przypadku stwierdzenia zgonu z powodu choroby zakaźnej regulują przepisy Ustawy z dnia 6 września 2001r. o chorobach zakaźnych i zakażeniach (Dz.U. Nr 126 poz.1384 z dnia 31 października 2001r.)

Poniżej przedstawiono sytuację epidemiologiczną wybranych chorób zakaźnych występujących na terenie miasta Ostrołęka.

Liczbę zachorowań na choroby zakaźne, które wystąpiły na terenie miasta w roku 2005 – w porównaniu do roku 2004 - przedstawia tabela nr 1.

Grypa

W roku 2005 zarejestrowano ogółem 1029 zachorowań na grypę . W porównaniu do roku 2004, kiedy zarejestrowano 185 zachorowań, odnotowano wzrost liczby zachorowań. Wśród dzieci do lat 14 zarejestrowano 631 zachorowań – w roku 2004 odnotowano w tej grupie wiekowej jedynie 4 zachorowania.

W profilaktyce grypy, a przede wszystkim jej powikłań, najistotniejsze znaczenie przypisuje się szczepieniom ochronnym. Jednakże ciągle jeszcze odsetek zaszczepionych przeciwko grypie nie jest wysoki. W roku 2004 szczepieniom poddało się 3.499 osób, co stanowi 6,4% ogółu mieszkańców miasta. W roku 2005 szczepieniom poddało się 3.820 osób, co stanowi 7,0% ogółu mieszkańców Ostrołęki.

Wirusowe zapalenie wątroby

W roku 2005 nie odnotowano żadnego przypadku zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby. W roku 2004 odnotowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu B (w roku 2003 zarejestrowano również 1 zachorowanie) oraz 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu C (w roku 2003 zarejestrowano 2 zachorowania).

Do rejestru nosicieli antygenu HBs (+) wpisano 7 nowych nosicieli, w roku 2004 - 9 nowych nosicieli; w roku 2003 odnotowano 11 nowych zakażeń.

W rejestrze nosicieli anty HCV (+) odnotowano 20 nowych nosicieli, w roku 2004 -18 nowych nosicieli. Dla porównania w roku 2003 wykryto 24 nowe zakażenia.

W każdym przypadku, niezależnie od tego czy jest to osoba chora z objawami klinicznymi, czy też bezobjawowy nosiciel, po przeprowadzeniu dochodzenia epidemiologicznego – osoba, której dotyczy wywiad oraz osoby z jej bezpośredniego otoczenia kierowane są pod nadzór lekarski między innymi w celu przeprowadzenia szczepień ochronnych p/wzw typu B

Zakażenia ośrodkowego układu nerwowego

W roku 2005 zarejestrowano (zgłoszony już w grudniu 2004r.) 1 przypadek choroby meningokokowej wywołanej przez *Neisseria meningitidis* grupy B, przebiegającej z zapaleniem opon mózgowych i posocznicą. Podjęte w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego działania wykluczyły nosicielstwo wśród osób z najbliższego otoczenia. Zachorowanie miało charakter sporadyczny.

Ponadto rozpoznano 1 przypadek wirusowego zapalenia mózgu o nie określonej etiologii, 1 przypadek choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* przebiegającej pod postacią zapalenia opon mózgowych oraz 6 bakteryjnych zapaleń opon mózgowych.

Choroby szerzące się drogą pokarmową - Salmonellozy – zatrucia pokarmowe

W roku 2005 zarejestrowano 17 zachorowań wywołanych pałeczką salmonella (hospitalizowano 12 osób); w roku 2004 zarejestrowano 15 zachorowań, zaś w roku 2003 odnotowano 18 zachorowań. Nie odnotowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

Zachorowania na pozostałe choroby (komentarz)

W roku 2005 nastąpił zauważalny spadek zachorowań na świnkę (ze 157 zachorowań w roku 2004 do 11 w roku 2005). Odnotowano więcej zachorowań na ospę wietrzną – 260, w roku 2004 zarejestrowano 216 zachorowań. .

W roku 2005 obserwowano nieznaczny wzrost zachorowań na różyczkę i różę oraz wzrost zachorowań na szkarlatynę.

W roku 2005 zarejestrowano jedynie 2 zachorowania na boreliozę - w roku 2004 rozpoznano boreliozę u 17 osób.

Podobnie jak w roku poprzednim, w roku 2005 zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na krztusiec. Ponadto odnotowano 3 zachorowania na świerzb, 1 przypadek lambliozy, 4 przypadki owsicy oraz 1 przypadek posocznicy bakteryjnej noworodka.– nie notowanych w roku 2004.

W roku 2005 zarejestrowano 14 ukąszeń przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę , po których podjęto szczepienia przeciw wścieklicznie – w roku 2004 zarejestrowano 17 takich przypadków.

Wykonawstwo szczepień ochronnych

Przeprowadzona analiza dokumentacji sprawozdawczej dotyczącej wykonawstwa szczepień ochronnych wg Programu Szczepień Ochronnych zwanego potocznie kalendarzem szczepień wskazuje na wysoki poziom wykonawstwa szczepień obowiązkowych u dzieci i młodzieży do 19 roku życia. W roku 2005 zarejestrowano wystąpienie 2 odczynów poszczepiennych – szczepionkami podejrzanymi o wywołanie odczynów była szczepionka przeciwko gruźlicy i szczepionka przeciwko zakażeniom wywołanym przez *Haemophilus influenzae* typ B.

Na terenie miasta opiekę nad dziećmi i młodzieżą w zakresie realizacji kalendarza szczepień sprawują lekarze podstawowej opieki zdrowotnej w 17 Niepublicznych Zakładach Opieki

Zdrowotnej oraz SZP ZOZ w Ostrołęce (Oddział Noworodkowy – szczepienia w okresie noworodkowym i Poradnia Chorób Zakaźnych – szczepienia p/wścieklicznie).

Tabela nr 1. Zachorowania i zapadalność na choroby zakaźne w mieście Ostrołęka w latach 2005-2004

L.p.	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań		Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	
		2005r.	2004r.	2005r.	2004r.
1.	Salmonelozy	17	15	31,4	27,7
2.	Biegunki u dzieci do lat 2	1	-	1,8	-
3.	Różyczka	7	3	12,9	5,5
4.	Ospa wietrzna	260	216	480,3	398,8
5.	Krztusiec	5	5	9,2	9,2
6.	Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)	11	157	20,3	289,9
7.	Zapalenie opon mózgowych – bakteryjne	8	1	14,7	1,8
8.	Zapalenie mózgu – przenoszone przez kleszcze	-	2	-	3,6
9.	WZW typu B	-	1	-	1,8
10.	WZW typu C	-	1	-	1,8
11.	Świerzb	3	-	5,5	-
12.	Choroba z Lyme (borelioza)	2	17	3,6	31,3
13.	Grypa – ogółem	1029	185	1901,0	341,6
14.	Grypa u dzieci (0-14 lat)	631	4	1165,7	41,7
15.	Szkarlatyna (płonica)	16	3	29,5	5,5
16.	Róża	7	3	12,9	5,5
17.	Różyczka	-	1	-	1,8
18.	Mononukleozę zakaźną	2	4	3,6	7,3
19.	Grzybice skóry	-	2	-	3,6
20.	Toksoplazmoza	-	1	-	1,8
21.	Tasiemczyce	-	-	-	-
22.	Lamblioza	1	-	1,8	-
23.	Owsica	4	-	1,8	-

Podsumowanie:

1. W roku 2005 nie zarejestrowano nagłego, nieoczekiwanego wzrostu zachorowań; nie zarejestrowano zachorowań na nieznane dotychczas choroby.
2. Nie odnotowano masowych zatruc pokarmowych.
3. Pomimo, iż obowiązek zgłaszania chorób zakaźnych wynika z cytowanej wcześniej ustawy o chorobach zakaźnych i zakażeniach – nie jest on zbyt skrupulatnie przestrzegany, co potwierdziła przeprowadzona w roku 2005 analiza zgłaszalności i potwierdza liczba zgłoszonych w roku 2005 zachorowań.. Zgłoszenia nie są przysyłane, często są też wysyłane ze znacznym opóźnieniem. W efekcie obniżona zostaje nie tylko wiarygodność rejestracji i powstaje nierzeczywisty obraz sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, ale również powoduje to opóźnienie w działaniach nadzoru epidemiologicznego.